

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн хураангуй нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2024/6/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Баянхонгор хот 2024.03.25	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Ахлах аудитор: М.Алтантуяа Утас: 99442140 Аудитор: Б.Нарангэрэл Утас: 99009293 Цахим хуудас: www.audit.mn	Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn М.Алтантуяа Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn Б.Нарангэрэл Цахим хаяг: Narangerelb@audit.gov.mn
--	--	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

Нэг.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
Хоёр.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	6
Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	14
3.1 Төлбөрийн акт	14
3.2 Албан шаардлага	14
3.3 Зөвлөмж	15
Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	16
Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээлэл	18

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

Нэг.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101

Утас: (976) 70442584
Цахим шуудан: procurement_bayankhongor@audit.gov.mn

2024.03.25 № 2/95

танай _____ -ны № _____ -т

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.3-д заасны дагуу Бууцагаан сумын Засаг даргын 2023оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан буруу илэрхийлэл нь материаллаг боловч өргөн тархаагүй гэж үзсэн бөгөөд санхүүгийн тайланд үзүүлэх нөлөөг эс тооцвол Бууцагаан сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Бууцагаан сумын Засаг даргын тайланд нэгтгэгддэг 4 байгууллагаас сумын ЗДТГ-ын санхүүгийн тайланд "Сөрөг" дүгнэлт өгч, 3 байгууллагыг үе шатны түүвэрт хамруулсан.

Тус аудитаар болон харьяа төсөвт байгууллагуудын аудитаар илэрсэн зөрчил нь төлөвлөлтийн шатанд урьдчилан тогтоосон материаллаг байдлаас хэтэрсэн бөгөөд бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно. Үүнд:

- Сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн нийт алдаа зөрчил нь гүйцэтгэлийн материаллаг байдлаас давсан;
- Бууцагаан сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт сул байгаагаас нийт 487,426.3 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 120,989.0 мянган төгрөгийн 6 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 12,754.3 мянган төгрөгийн 7 төлбөрийн акт тогтоож, 256,105.5 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 10 албан шаардлага, алдаа зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх 97,207.1 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмжийг хүргүүлсэн;
- Тус сумын сум хөгжүүлэх сангаас зээл авсан 5 зээлдэгчийн 11,236.0 мянган төгрөгийн зээл хугацаа хэтэрсэн ч хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлээгүй;

D- alban bichig 2024 A4 TOOT

5020360

- Сумын төсөөт төвлөрөх татварын орлогоос үл хөдлөх эд хөрөнгө борлуулсны албан татвар 398.8 мянга, бууны татвар 300.0 мянга, газрын дуудлага худалдааны орлого 7,200.0 мянга, малын тоо толгойн албан татварын орлого 37,527.1 мянга, түүгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр 600.0 мянган төгрөгөөр тасарсан зэрэг зөрчлүүд илэрлээ.

Дээрх зөрчлүүд нь Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.8 "Сум, дүүргийн төсвийн татварын орлого дараах орлогоос бүрдэнэ", 23.9 "Сум, дүүргийн төсвийн татварын бус орлого дараах орлогоос бүрдэнэ", 41 дүгээр зүйлийн 41.1 дэх "Батлагдсан төсвийг хэрэгжүүлэх нарийвчилсан хуваарь, төсвийн дэлгэрэнгүй хуваарилалт, төсвийн зарцуулалт болон бүрдүүлэлтэд тавих хяналтыг төсвийн сар, улирлын батлагдсан хуваарийн дагуу хэрэгжүүлнэ", 41.2.7 дахь "Хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, хүрэх үр дүнг хангаж ажиллах", гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн санхүүгийн тайлангийн "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитын дүгнэлтийн үндэслэл болгосон дээрх зөрчил дутагдал нь бидний урьдчилан тогтоосон материаллаг байдлаас хэтэрсэн, аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтыг ажил гүйлгээний хувьд хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Бууцагаан сумын Засаг даргын үйл ажиллагааны мөрийн хөтөлбөрийн 2023 оны биелэлтийг 94.2 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Бууцагаан сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцахад материаллаг буруу илэрхийлсэн зүйл илрээгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Сумын Засаг дарга санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

D- alban bichig 2024 A4 TOOT

Хоёр.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	662,196.83	902,786.57
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	321,800.71	507,382.43
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	321,800.71	507,382.43
31210	Төгрөг	321,800.71	507,382.43
31211	Төрийн сангийн харилцах	321,800.71	507,382.43
33	АВЛАГА	190,821.69	252,453.44
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	741.90	742.38
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	10.00	10.00
33500	Бусад авлага	0	36,180.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	0	36,180.00
33600	Зээлийн авлага	190,069.79	215,521.06
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	190,069.79	215,521.06
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	190,069.79	215,521.06
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	149,574.44	142,950.70
35100	Түүхий эд материал	3,900.00	13,695.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	3,900.00	13,695.00
35400	Хангамжийн материал	134,674.44	88,678.32
35410	Бичиг хэргийн материал	4,154.84	4,417.34
35420	Аж ахуйн материал	1,852.90	0
35440	Түлш, шатах тослох материал	300.00	300.00
35450	Барилгын засварын материал	4,392.00	8,892.00
35470	Бусад хангамжийн материал	123,974.70	75,068.98
35600	Мал амьтад	11,000.00	40,577.38
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,142,505.80	2,105,643.59
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,142,505.80	2,105,643.59
39200	Биет хөрөнгө	2,124,505.80	2,087,643.59
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,736,867.23	4,788,862.18
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-2,852,573.28	-3,102,316.21
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	290,330.50	277,350.50
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-235,069.82	-226,417.85
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	256,267.00	233,191.10
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-187,266.77	-152,114.72
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	116,916.61	121,943.15
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-97,043.73	-91,153.56
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	0	27,000.00
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	7,000.00	7,000.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	152,111.82	277,874.72
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-63,033.75	-73,575.71
39300	Биет бус хөрөнгө	18,000.00	18,000.00
39301	Програм хангамж	13,978.00	13,978.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-13,978.00	-13,978.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	18,000.00	18,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	2,804,702.63	3,008,430.16
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	6,575.23	2,143.36
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	6,575.23	2,143.36
41300	Өглөг	6,575.23	2,143.36
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	5.09	0
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	6,570.14	1,643.36
41360	Бусад өглөг	0	500.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	0	500.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	2,798,127.40	3,006,286.81
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,798,127.40	3,006,286.81
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	537,862.77	537,862.77
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	537,862.77	537,862.77
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,840,901.51	2,049,096.39
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	15,249,223.85	1,877,116.98
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-13,408,322.34	171,979.41
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	419,363.12	419,327.64
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,804,702.63	3,008,430.16

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,565,502.63	2,601,170.73
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	453,273.85	637,385.33
110	Орлогын албан татвар	237,782.74	326,220.79
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	237,782.74	326,220.79
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	179,330.57	250,234.76
110002	Үйл ажиллагааны орлого	20,199.07	25,919.64
110003	Хөрөнгийн орлого	34,020.23	46,258.19
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	4,232.87	3,808.20
113	Хөрөнгийн албан татвар	57,152.19	68,237.35
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	2,232.12	1,484.45
113002	Бууны албан татвар	2,310.00	2,280.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	52,610.07	64,472.90
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	158,338.93	242,927.19
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	10,418.12	32,164.56
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	4,654.82	10,916.03
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1,133.30	0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,630.00	21,248.53
1181	Газрын төлбөр	3,427.31	6,907.23
118101	Газрын төлбөр	3,427.31	6,907.23
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	144,493.50	203,716.15
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	142,565.32	203,008.88
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	1,928.18	707.28
1183	Бусад татвар	0	139.25
118301	Бусад татвар	0	139.25
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	339,433.62	442,948.77
120	Нийтлэг татварын бус орлого	339,433.62	442,948.77
120003	Торгуулийн орлого	29,426.00	83,680.88
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	68,900.00	12,187.11
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	68,900.00	10,717.35
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0	1,469.76
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	110,898.31	268,027.19
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	130,209.32	79,053.58
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,772,795.15	1,520,836.63
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	15,297.59	44,808.20
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,297.59	44,808.20
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	104,830.86	34,641.33
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,540.00	0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	97,290.86	34,641.33
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,652,666.70	1,441,387.10
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	569,320.50	0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	824,592.30	1,037,166.80
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	258,753.90	404,220.30
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,658,621.93	2,422,229.40
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,658,621.93	2,422,229.40
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,443,753.91	1,747,386.34
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	303,739.87	482,397.76
210101	Үндсэн цалин	238,859.08	369,910.47
210102	Нэмэгдэл	38,765.00	112,487.29
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	1,145.00	0
210104	Урамшуулал	5,524.80	0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	19,446.00	0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	38,547.18	60,116.37
210201	Тэтгэврийн даатгал	25,794.19	40,892.41
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,224.58	4,811.03
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,707.33	3,848.76
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	605.99	957.40
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,215.08	9,606.76

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	34,513.50	45,517.98
210301	Гэрэл, цахилгаан	7,463.48	12,420.52
210302	Түлш, халаалт	27,050.02	32,597.66
210303	Цэвэр, бохир ус	0	499.80
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	55,944.29	156,804.50
210401	Бичиг хэрэг	3,190.06	4,292.83
210402	Тээвэр, шатахуун	49,170.58	71,432.34
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,469.20	4,759.80
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	960.00	9,936.96
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,154.45	6,436.55
210408	Бараа материал акталсны зардал	0	59,946.02
2105	Нормативт зардал	3,562.50	0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,562.50	0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	72,875.82	11,958.20
210604	Урсгал засвар	72,875.82	11,958.20
2107	Томилолт, зочны зардал	4,224.00	6,540.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,960.00	6,540.00
210703	Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	264.00	0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	484,975.49	574,570.74
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	481,106.49	574,385.44
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.00	0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	27.00	0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	82.00	0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,260.00	185.30
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	445,371.25	409,480.80
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	50,705.20	102,053.42
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,002.40	0
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	393,663.65	307,427.38
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,214,868.02	674,843.06
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,599.30	3,728.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0	500.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22,339.30	0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,260.00	3,228.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,190,268.72	671,115.06
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,183,092.70	670,830.90
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	7,036.77	0
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	139.25	284.16
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	-93,119.30	178,941.32
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	13,315,203.04	6,961.92
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	13,000,041.88	6,961.92
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	315,161.16	0
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-13,408,322.34	171,979.41

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,132,340.90	3,024,883.32	11,367,537.40	16,524,761.63
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	537,862.77	419,363.12	1,840,901.51	2,798,127.40
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	537,362.77	419,363.12	15,249,223.85	16,205,949.74
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-1,594,978.13	-2,605,520.21	3,881,686.44	-318,811.89
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	500.00	0	0	500.00
9	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	-13,408,322.34	-13,408,322.34
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	537,862.77	419,363.12	1,840,901.51	2,798,127.40
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	537,862.77	419,327.64	2,049,096.39	3,006,286.81
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	537,862.77	419,363.12	1,877,116.98	2,834,342.87
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0	0	36,215.47	36,215.47
14	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0	-35.47	0	-35.47
19	Тайлант үеийн үр дүн	0	0	171,979.41	171,979.41

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,988,460.41	2,309,638.69
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	453,273.85	637,385.33
110	Орлогын албан татвар	237,782.74	326,220.79
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	237,782.74	326,220.79
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	179,330.57	250,234.76
110002	Үйл ажиллагааны орлого	20,199.07	25,919.64
110003	Хөрөнгийн орлого	34,020.23	46,258.19
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	4,232.87	3,808.20
113	Хөрөнгийн албан татвар	57,152.19	68,237.35
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	2,232.12	1,484.45
113002	Бууны албан татвар	2,310.00	2,280.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	52,610.07	64,472.90
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	158,338.93	242,927.19
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	10,418.12	32,164.56
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	4,654.82	10,916.03
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	1,133.30	0
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	4,630.00	21,248.53
1181	Газрын төлбөр	3,427.31	6,907.23
118101	Газрын төлбөр	3,427.31	6,907.23

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	144,493.50	203,716.15
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	142,565.32	203,008.88
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	1,928.18	707.28
1183	Бусад татвар	0	139.25
118301	Бусад татвар	0	139.25
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	148,619.21	151,416.73
120	Нийтлэг татварын бус орлого	148,619.21	151,416.73
120003	Торгуулийн орлого	29,426.00	83,680.88
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	119,193.21	67,735.85
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	118,193.21	67,521.09
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000.00	214.76
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,386,567.35	1,520,836.63
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	15,297.59	44,808.20
131003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,297.59	44,808.20
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	104,830.86	34,641.33
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	7,540.00	1,300.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	97,290.86	33,341.33
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	2,266,438.90	1,441,387.10
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,183,092.70	0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	824,592.30	1,037,166.80
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	258,753.90	404,220.30
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,511,261.80	1,619,849.08
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,511,261.80	1,619,849.08
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,288,132.96	1,570,428.72
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	380,476.52	481,945.12
210101	Үндсэн цалин	246,581.61	342,491.77
210102	Нэмэгдэл	38,334.80	139,453.35
210104	Урамшуулал	2,753.26	0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	92,806.85	0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	46,284.33	60,224.02
210201	Тэтгэврийн даатгал	32,472.17	40,965.56
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,111.68	4,819.63
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,397.30	3,855.60
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	695.43	959.16
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,607.75	9,624.06
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	552,844.74	663,834.78
210301	Гэрэл, цахилгаан	35,481.93	47,053.84
210302	Түлш, халаалт	510,581.20	607,093.24
210303	Цэвэр, бохир ус	6,781.60	9,687.70
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	52,664.49	89,319.94
210401	Бичиг хэрэг	2,138.96	3,690.90
210402	Тээвэр, шатахуун	40,577.58	71,118.09
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,769.70	2,238.95
210404	Ном, хэвлэл	98.88	0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	7,400.73	11,672.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	678.65	600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,996.50	9,700.00
210604	Урсгал засвар	4,996.50	9,700.00
2107	Томилолт, зочны зардал	3,461.00	7,543.00
210702	Дотоод албан томилолт	3,461.00	7,543.00

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	104,986.40	83,182.24
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	100,739.15	78,533.24
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.00	500.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	44.25	0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	57.00	27.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	82.00	60.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,564.00	3,762.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	0	300.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	142,418.99	174,679.63
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	140,918.99	168,679.65
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,500.00	5,999.98
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,223,128.84	49,420.36
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,599.30	4,328.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	22,339.30	0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,260.00	4,328.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,198,529.54	45,092.36
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	1,183,092.70	0
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	15,297.59	44,808.20
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	139.25	284.16
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	477,198.61	689,789.61
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	407,990.40	504,207.88
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	407,990.40	504,207.88
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	407,990.40	504,207.88
220001	Барилга байгууламж	379,454.40	494,707.98
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	28,536.00	9,499.90
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-407,990.40	-504,207.88
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	69,208.20	185,581.73
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	252,592.50	321,800.71
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	321,800.71	507,382.43

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,249,847.60	2,044,607.44	205,240.16	90.9
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,656,094.80	1,549,899.45	106,195.35	93.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,620,425.20	1,545,571.45	74,853.75	95.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	482,096.80	481,945.12	151.68	100.0
210101	Үндсэн цалин	342,520.30	342,491.77	28.53	100.0
210102	Нэмэгдэл	139,576.50	139,453.35	123.15	99.9

Бууцагаан сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	60,262.00	60,224.02	37.98	99.9
210201	Тэтгэврийн даатгал	40,978.10	40,965.56	12.54	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,820.90	4,819.63	1.27	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,856.70	3,855.60	1.10	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	964.30	959.16	5.14	99.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,642.00	9,624.06	17.94	99.8
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	714,805.00	663,834.78	50,970.22	92.9
210301	Гэрэл, цахилгаан	59,974.90	47,053.84	12,921.06	78.5
210302	Тулш, халаалт	645,142.10	607,093.24	38,048.86	94.1
210303	Цэвэр, бохир ус	9,688.00	9,687.70	0.30	100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	88,837.90	88,719.94	117.96	99.9
210401	Бичиг хэрэг	3,690.90	3,690.90	0.00	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	70,631.60	70,518.09	113.51	99.8
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,243.40	2,238.95	4.45	99.8
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	11,672.00	11,672.00	0.00	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	600.00	600.00	0.00	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,700.00	9,700.00	0.00	100.0
210604	Урсгал засвар	9,700.00	9,700.00	0.00	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	7,543.50	7,543.00	0.50	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	7,543.50	7,543.00	0.50	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	75,649.00	58,924.97	16,724.03	77.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	71,000.00	54,275.97	16,724.03	76.4
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500.00	500.00	0.00	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	27.00	27.00	0.00	100.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	60.00	60.00	0.00	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,762.00	3,762.00	0.00	100.0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	300.00	300.00	0.00	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	181,531.00	174,679.63	6,851.37	96.2
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	175,531.00	168,679.65	6,851.35	96.1
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	6,000.00	5,999.98	0.02	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	35,669.60	4,328.00	31,341.60	12.1
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,669.60	4,328.00	31,341.60	12.1
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	31,339.60	0	31,339.60	0.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,330.00	4,328.00	2.00	100.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	593,752.80	494,707.98	99,044.82	83.3
220001	Барилга байгууламж	593,752.80	494,707.98	99,044.82	83.3
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,249,847.60	2,004,963.75	244,883.85	89.1
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	414,840.20	0	414,840.20	0.0
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	414,840.20	0	414,840.20	0.0
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,669,094.80	1,937,227.89	-268,133.09	116.1
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,669,094.80	1,533,007.59	136,087.21	91.8
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	0	404,220.30	-404,220.30	
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	165,912.60	67,735.85	98,176.75	40.8
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	40,096.30	67,521.09	-27,424.79	168.4
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000.00	214.76	785.24	21.5
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	124,816.30	0	124,816.30	0.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл□	0	124,816.31	-124,816.31	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл□	0	85,172.62	-85,172.62	

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	54	54		
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2	2		
610001	Төсвийн байгууллага	2	2		
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	26	26		
620001	Удирдах ажилтан	10	10		
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11	12		
620003	Үйлчлэх ажилтан	3	3		
620004	Гэрээт ажилтан	2	1		
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	26	26		
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9	10		
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТУ)	6	6		
650010	Гэрээт ажилтан	2	1		
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	9	9		

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	34,641.33
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	34,641.33
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	34,357.17
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	600.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	33,757.17
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	33,757.17
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	284.16
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	284.16
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	284.16
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	34,641.33
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	34,641.33
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,300.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	33,341.33

Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 393,176.4 мянган төгрөгийн 5 зөрчил¹ илэрсэнд 11,236.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, алдаа зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх 1 зөвлөмж, зөрчлийг арилгах 381,940.4 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага, хариуцлага тооцуулах 1 саналыг өгсөн.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1 Илрүүлэлт: Тус сумын хоршоо хөгжүүлэх сангаас зээл авсан 5 зээлдэгчийн 11,236.0 мянган төгрөгийн зээл хугацаа хэтэрсэн ч хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлээгүй байна.

Энэ нь Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны 12 дугаар сарын 13-ны өдрийн А/361 дүгээр тушаал "Хоршоог хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам"-ын 3.4.5-д "Зээл, зээлийн хүүгийн орлогыг сангийн дансанд төвлөрүүлэх", 6.9. дахь "Хуулийн этгээд иргэн нь авсан зээл, зээлийн хүүг гэрээнд заасан хугацаанд сангийн дансанд буцаан төлнө" гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хууль тогтоомж, зээлийн гэрээний үүргээ зөрчиж, санд төвлөрүүлээгүй 11,236.0 мянган төгрөгийг хавсралтад заасан зээлдэгчдээр төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

3.2 Албан шаардлага

3.2.1 Илрүүлэлт: Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогоос үл хөдлөх эд хөрөнгө борлуулсны албан татвар 398.8 мянга, бууны татвар 300.0 мянга, газрын дуудлага худалдааны орлого 7,200.0 мянга, малын тоо толгойн албан татварын орлого 37,527.1 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр 600.0 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.8², Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.1.3³ дахь заалт, мөн үнэлгээ ба хуваарилалт гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогыг үндэслэлтэй төлөвлөж байх, төсөвт бүрэн төвлөрүүлэх албан шаардлагыг хүргүүлэв.

3.2.2 Илрүүлэлт: Шилэн дансны цахим хуудаст мэдээлбэл зохих 155 мэдээллээс сар бүр мэдээлэх мэдээллээс 9 мэдээлэл, хагас жилд нэг удаа мэдээлэх мэдээллээс 4 мэдээллийг хугацаа хоцроосон, мөн хуулийн 6.4.8-д заасан төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэртэй холбоотой хоршоо хөгжүүлэх сангаас олгосон 81,000.0 мянган төгрөгийн 7 зээлийн гэрээ, 6.4.3-д заасан тендерт шалгарсан болон шалгараагүй оролцогчийн талаарх 254,914.5 мянган төгрөгийн 4 мэдээллийг тус тус мэдээлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.3 дахь "Тендерийн баримт бичиг, тендер шалгаруулалтыг явуулах журам, тендерийн урилга, тендерт оролцохыг сонирхогчид тавих шалгуур үзүүлэлт, тендерт шалгарсан болон шалгараагүй оролцогчийн талаарх товч мэдээлэл, шалгарсан болон шалгараагүй хуулийн үндэслэл, шалтгаан", 6.4.8 дахь "Бонд, зээл, өрийн бичиг,

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

² Сум, дүүргийн төсвийн татварын орлого дараах орлогоос бүрдэнэ

³ жинхэнэ хэрэгжилтийн

баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр” гэсэн заалтуудыг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.3, 6.4.8-д заасан мэдээллийг бүрэн байршуулж, зөрчлийг арилгах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

3.2.3 Илрүүлэлт: Бууцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар “Сөрөг” дүгнэлт авсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.7 “Хөтөлбөрийн хэрэгжилтэд хяналт тавих, хүрэх үр дүнг хангаж ажиллах” гэсэн заалтыг зөрчиж байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Бууцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга Л.Бүрнээбаатарт хуульд заасны дагуу сахилгын шийтгэл оногдуулах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

3.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Дотоод хяналт хариуцлагатай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Бууцагаан сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт сул байгаагаас нийт 487,426.3 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 120,989.0 мянган төгрөгийн 6 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 12,754.3 мянган төгрөгийн 7 төлбөрийн акт тогтоож, 256,105.5 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 10 албан шаардлага, алдаа зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх 97,207.1 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмжийг хүргүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 14.2.10⁴ дахь заалтыг зөрчсөн бөгөөд “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж:

Харьяа төсөвт байгууллагуудын санхүү төсвийн үйл ажиллагаанд тавих хяналтыг сайжруулж, хариуцлагыг дээшлүүлэх, төсвийн сахилга батыг дээшлүүлж, өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлж ажиллах.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

⁴ өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх.
Аудитын код: БНА-2024/6/НА-СТА-ТТЗ

Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бууцагаан сумын Засаг дарга	4	57,261.9	1	11,236.0	1	46,025.9	1	0	1	0		
Дүн	4	57,261.9	1	11,236.0	1	46,025.9	1	0	1	0		

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Бууцагаан сумын Засаг дарга	1	335,914.5			1	335,914.5		
Дүн	1	335,914.5			1	335,914.5		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Тус сумын сум хөгжүүлэх сангаас зээл авсан 5 зээлдэгчийн 11,236.0 мянган төгрөгийн зээл хугацаа хэтэрсэн ч хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлээгүй байна.	1	11,236.0	1	11,236.0				
Бууцагаан сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар “Сөрөг” дүгнэлт авсан байна.	1	0			1	0		
Бууцагаан сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт сул байгаагаас нийт 487,426.3 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 120,989.0 мянган төгрөгийн 6 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 12,754.3 мянган төгрөгийн 7 төлбөрийн акт тогтоож, 256,105.5 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 10 албан шаардлага, алдаа зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх 97,207.1 мянган	1	0					1	0

төгрөгийн 2 зөвлөмжийг хүргүүлсэн байна.								
Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогоос үл хөдлөх эд хөрөнгө борлуулсны албан татвар 398.8 мянга, бууны татвар 300.0 мянга, газрын дуудлага худалдааны орлого 7,200.0 мянга, малын тоо толгойн албан татварын орлого 37,527.1 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр 600.0 мянган төгрөгөөр тасарсан байна.	1	46,025.9			1	46,025.9		
Дүн	4	57,261.9	1	11,236.0	2	46,025.9	1	0

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуультай холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны цахим хуудаст мэдээлбэл зохих 155 мэдээллээс сар бүр мэдээлэх мэдээллээс 9 мэдээлэл, хагас жилд нэг удаа мэдээлэх мэдээллээс 4 мэдээллийг хугацаа хоцроосон, мөн хуулийн 6.4.8-д заасан төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах шийдвэртэй холбоотой хоршоо хөгжүүлэх сангаас олгосон 81,000.0 мянган төгрөгийн 7 зээлийн гэрээ, 6.4.3-д заасан тендэрт шалгарсан болон шалгараагүй оролцогчийн талаарх 254,914.5 мянган төгрөгийн 4 мэдээллийг тус тус мэдээлээгүй байна.	1	335,914.5			1	335,914.5		
	1	335,914.5			1	335,914.5		
Дүн	1	335,914.5			1	335,914.5		

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээлэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс таггалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ТШЗ	4	1	3				1	
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ	1	1				1		
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	5	2	3			1	1	